

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΥΠΟ ΠΩΛ ΖΟΥΓΚΑ

Η ΘΕΙΑ ΛΙΖΑ

I

«Αγαπητή και σεβαστή μας ευεργέτις, έρχομαι κατά την εξαιρετική αυτήν ημέραν, έξ' ονόματος των συμμαθητριών μου... έξ' ονόματος των συμμαθητριών μου... έξ' ονόματος των συμμαθητριών μου...»

Η άρρωστη παιδική φωνή τρεμούλιασε λίγο κι' ύστερα ξαφνικά, τρομαγμένα, σταμάτησε. Και τό τόσο—δά κοριτσάκι, στο όποιο είχαν ανατεθεί να «παγγείλη» τόν «πανηγυρικό» ένα μεγαχρυσόνο διαβολάκι με μεγάλα μάτια, έφάναζε, έτοιμο να κλάψη :

— «Αχ, Θεέ μου !... Δέ θυμάμαι !... Δέ θυμάμαι πιά τίποτα !...»

Γιά πρώτη φορά ύστερ' από τόσον καιρό, ή δις 'Ελίσα Μπενάκ έγέλασε, έγέλασε μάλιστα με την καρδιά της, ενώ ή δασκάλα τού χωριού, συγχισμένη έπαινέβανε :

— Γρήγορα, τή συνέχισα !... «Νά σās έκφράσω την άνέκφραση εύγνωμοσύνη, ήτις πληροί τās ψυχās άπασών μας !...» Έμπρός λοιπόν, μά έμπρός λοιπόν κουτοκόριτσο !...»

Μολονότι ή δασκάλα είχε προφέρει τά λόγια αυτά σέ πολύ χαμηλή φωνή, ή δις Μπενάκ τ' άκουσε.

— Μή την μαλλώνετε ! είπε στη δασκάλα, τραβώντας τó κοριτσάκι στά γόνατά της... Τά έχει χάσει λίγο, τó χρυσό μου... ΄Όστε λοιπόν, μικρούλα μου, έχασες τó λογίδριό σου ;...»

— Ναι, ψιθύρισε ή μικρή, με τά μάτια βουρλωμένα και με τά κουνιστάκια χεράκια της, έπρόσφερε τότε στην γεροντοκόρη ένα πλουσίσι μπουκέτο τριαντάφυλλα.

Η δις Μπενάκ τó έπηρε, τó άπόθεσε στο δίπλανο έπιπλο και άφορ' έβρίλεσε τó κοριτσάκι, έπρόσθεσε τρυφερά :

— «Ε, τότε λοιπόν χρυσή μου, πές μου τίποτα δικό σου... πού νά βγαίνη άπ' την καρδιά σου... Σε βεραιώνω πως αυτό θά με εύχαριστήση πολύ περισσότερο !...»

Η μικρούλα έσήκωσε τó κεφάλι της, τά μάτια της έλαμπαν από χαρά, άκούγοντας τά στοργικά λόγια της διδος Μπενάκ. Και με άφέλεια, λησμονώντας την έπισημότητα της άποστολής της σκαρφάωσε πάνω στά γόνατα της άγαπητής και σεβαστής ευεργέτιδος.

— Σ' αγαπώ πάρα πολύ, θεία Λίζα !... Σ' αγαπώ μ' όλη μου την καρδιά... Κι' όλος ό κόσμος σ' αγαπάει... Και σου εύχομαι νά ζήσης χίλια χρόνια... Νά !...»

Τά λίγα, μά ειλικρινή αυτά λόγια, δέν μπορούσαν βέβαια νά φθάσουν στο ύψος της «ρητορικής καλλιτείας» τού «λόγου» που είχαν έτοιμάσει ή δασκάλα. Η δις Μπενάκ έν τούτοις έδήλωσε πως την εύχαρίστησαν πολύ.

— Μωρό μωρο μικρή μου ! είπε ξαναφιλώντας τή μελαχροινούλα, πού ήταν ή κόρη τού άρτοποιώ της. Δέ θά ήταν δυνατό νά με εύχηθής καλλίτερα... Σās εύχαριστώ πολύ, παιδιά μου... Καθώς και σās δεσποινίς... Η εύγενική σας σκέψις με έχει κατασυγκινήσει.

Η δασκάλα κοκίνισε από ύπερηφάνεια, κι' έκανε μιά ύποκλιση.

Έπηκολούθησε διανομή γλυκών—άπό τά γευστικότερα εκείνα στεγνά γλυκά, πού τά συνόδευε—κι' από μιά πλακίτσα σοκολάτα.

Και λίγα λεπτά κατόπιν, τά κοριτσάκια τού σχολείου, άναγορεύσαν με τάξη συνοδευόμενα από τή δασκάλα τους, επαναλαμβάνοντας τραγουδιστά, με τά λαίμαργα χειλάκια του και τά γελαστά τους ματάκια :

— Χρόνια πολλά, Θεϊσα Λίζα, χρόνια πολλά !...»

II

Σάν έβαινε μόνη, ή δις Μπενάκ με σιγανά βήματα κατέβηκε στον κή.το. Διευθύνθηκε σ' ένα κώσκι σκεπασμένο με πρασινάδα—τό άγαπημένο της καταφύγιο—και σάν μπήκε εκεί έπεσε σέ μιά πολυθρόνα καλαμίνη.

Έτιγήρισε τó κεφάλι της στην παλάμη της, κι' έπεσε σέ βαθειά συλλογή.

Τό περιεργό εννε πώς, παρά την χαριτωμένη τελετή πού είχε γίνει πρό όλίγου, δέν ένοιωσε διόλου εύθυμο τόν έαυτό της. Η χαρά και τó γέλιο της, είχαν χαθεί μαζί με τά κοριτσάκια πού τό είχαν προκαλέσει.

Γιατί, αλλοίμονο, δέν ύπηρεχε πιά «μέρα γιορτής» γι' αυτήν. Κι' ή «έξαιρετική αυτήν ημέρα» πού άνάφερε τó λογίδριό της δασκάλας τού χωριού, δέν της έφερε στο νου παρά ότι είχε πρώτος άλλος ένας χρόνος, όστι με βήματα γοργά προχωρούσε πιά προς τά γηρατεία και τήν μόνωση...»

Από μικρή δέν είχε γνωρίσει παρά τις πίκρες της ζωής.

Ό πατέρας της τόν όποιο έλάτρευε, είχε πεθάνει σάν ήταν ακόμη μικρή. Κι' επί χρόνια είχε ύποφέρει σιωπηλά γιά τήν προτίμηση πού έδειχνε ή μητέρα της προς τήν μικρότερη άδελφή της,

τήν Λαύρα.

Πώς είχε άλήθεια αγαπήσει τήν άδερφή της αυτή. Κι' όμως αυτή άκριβώς είχε σταθεί ή αίτία της μεγαλύτερας της δυστυχίας : Η Λίζα είχε κάποτε αγαπήσει είχε μάλιστα γομίσει πώς άνταγία : «Είχε όμως μιά τόσο «κοινή» φυσιογνωμία, κι' ή Λαύρα ήταν τόσο έμορφούλα... Κι' έτσι ό νέος πού είχαν αγαπήσει τόσο βαθειά και μυστικά ή Λίζα, παντρεύτηκε τήν άδερφή της... Τήν ημέρα της τελετής τού γάμου ένοιωσε σάν κάτι νά συντριβόταν μέσα της διά παντός !

Κι' ύστερα, έγινε ή «Θεία Λίζα» ή σκλάβια της χαϊδεμένης άνεψούλας της, της Ροβέρτας. Όλη της τήν άγάπη, τήν είχε τώρα οίσει σ' αυτό τó παιδί. Κι' όταν ή άδερφή της κι' ό γαμβρός της πέθαναν, ή 'Ελίζα μέσα στην θλίψη της ένοιωσε και κάποια χαρά : ή Ροβέρτα θά έμενε δική της πιά, μόνο δική της.

Τήν άγάπησε πολύ, τήν άγάπησε παράφορα τήν Ροβέρτα. Τι όνειρα πού έπλαθε γιά τó «κοριτσάκι» της καθώς τήν έλεγε. ΄Ε, λοιπόν πού δέν ήταν μόνη στον κόσμο, πού είχε κι' αυτή μιά κορούλα...»

Μιά μέρα, ή Ροβέρτα παντρεύτηκε, κι' έφυγε μακριά με τόν άντρα της. Δέν τήν ξαναείδε από τότε. Κι' ούτε ένα γράμμα δέν έλαβε άπ' αυτήν.

Πέντε χρόνια περάσαν έτσι... Η Θεία-Λίζα δέν ήξερε πού βρισκόταν ή άνειμή της. Κι' ένοιωσε μιά πίκρα μέσα της ; γιά τήν «χαριστία» της. Η Ροβέρτα πάλι κρατούσε κάκια της θείας της ; επειδή δέν είχαν εύνοήσει τó γάμο της.

Κι' έτσι, ή Θεία Λίζα, ζούσε σά μιά μοναχική γεροντοκόρη. Καταγινόταν με τις άγαθουργίες και μοίραζε «βραβεία» στά κοριτσάκια τού σχολείου γιά νά νοιώθη γύρω της λίγη στοργή, λίγη συμπάθεια...»

Και τά χρόνια περνούσαν.

III

— Δεσποινίς Λίζα, έχετε ένα γράμμα !

Η χαρούμενη φωνή τού άρροτικού ταχυδρόμου, έξόπλησε τήν «Θεία Λίζα» από τά όνειροπολημάτά της.

— Γράμμα ;... Έγώ ή Πασκαλού ;... Είσαι βέβαιος ;... Ό ταχυδρόμος έγέλασε.

— Διάβολε ! Άκούς εκεί άν είμαι βέβαιος !... Τι διάβολο, θασοείτε πως δέν ξέρω άνάγκωσι και γραφή ;... Κι' ύστερα, δέ συμβαίνει και κάθε μέρα νά σās φέρνω γράμματα !...»

Η Λίζα έπηρε τόν φάκελλο στά χέρια της. Δέν τολούσε νά τόν άνοίξη. Ένοιωσε κάποιον τρόμο νά τήν κυριεύη... Ποιός μπορούσε, άλήθεια, νά της γράψη ;... Ποιός θυμήθηκε τήν «γορτή της έγκαταλελειμένης γεροντοκόρης ;... Μήπως ή Ροβέρτα ;... Μά όχι, όχι, δέν ήταν δυνατόν... Ό φάκελλος δέν είχε τó γράψιμο της Ροβέρτας, είχε μάλλον άνδρικό γράψιμο...»

Η Λίζα, με μιά νευρική κίνησι, έβρασε τόν φάκελλο. Έβρασε από μέσα τó γράμμα, κι' άμέσως έροίξε μιά ματιά στην ύπογραφή. «Π ό λ Μ ο μ π ο υ ρ.» Ό άντρας της Ροβέρτας !... ΄Όστε είχε συμβη κανένα δυστύχημα γιά νά της γράψη α ύ τ ός ;...»

Η θεία Λίζα, έσκούισε τά μάτια της πού ήταν βουρλωμένα και διάβασε :

Θεία Λίζα,

«Όταν θά διαβάσετε τί γραμμές αυτές, ή πολυαγαπημένη μου Ροβέρτα, δέν θά ύπάρχει πιά στη ζωή ! Μου έχάρισε χδές ένα μπειπέκο, ένα παχουλό κι' όλο ζωή άγοράκι... Η μητέρα του δ' όμως πού, αλλοίμονο νοιώθει νά πλησιάζη ό θάνατος δέν θέλει ν' άφήρη τó παιδί της σέ ξένα χέρια. Η ύστάτη της έλπις είσθε σεις... Η γλυκειά θεία Λίζα της παιδικής της ήλικίας !... Άλλά κι' έγώ, θεία Λίζα, σās καλώ !... Τι μπορεί νά κάνη ένας δυστυχισμένος άντρας, μονάχος του μ' ένα μωρό παιδί ;... Θά σās τó παροδώσω θά είσαστε ή μητέρα του, καθώς ύπηρεζατε και ή μητέρα της Ροβέρτας. Νά τώρα τήν άκούω πού σās καλεί, με τήν άγαπημένη της φωνή πού δυστυχώς σέ λόγου θά οβυσεί γιά πάντα... Άχ, θεέ μου, πώς λοιπόν βρισκό τή δύναμη νά χαράζω τις φοιχτές αυτές γραμμές ;... Σās ικετεύω θεία Λίζα, έλάτε !...»

Π ό λ Μ ο μ π ο υ ρ

Η θεία Λίζα, σάν τρελλή, έτρεξε στο σπίτι της. Και σέ λίγη ώρα, οι κάτοικοι τού χωριού, βλέποντάς τήν νά περνάη μες στο άιάξει τού άρτοποιώ—τόν πατέρα της μικρής με τó λογίδριον—μαθαίναν κατάπληκτοι, πως ή δις Μπενάκ έφευγε γιά τó Παρίσι.

IV

Η θεία Λίζα έφθασε στην πολύβουη πόλη, τήν άλλη μέρα τό

βράδυ. Δέν είχε προφθάσει νά πάρη μαζί της παρά μιὰ μικρή βαλιτζούλα τῶν χερσῶν.

Ἐνωϊθε ταῦτά της νά βουίζουνε κι' ἦταν κατάχλωμη ἀπό τὴν ἀπόγνωση καὶ τὸν πόνο.

Κατέβηκε ἀπὸ τὸ τραῖνο καὶ τρεκλίζοντας, ἀκολούθησε τὸ ρεῦμα τῶν ἄλλων ἐπιβατῶν.

Ἐφθάσεν ἔτσι ὡς τὴν μεγάλην εἰσοδο τοῦ σταθμοῦ. Ἐνας ἀμαξῆς τότε, πού παραμόνευε νά πετύχη κανέναν πελάτη μέσα στοὺς τόσους ἐπαρχιώτες πού εἶχαν φθάσει μὲ τὸ τραῖνο, τὴν παρετήρησε καὶ τὴ ρώτησε ἂν τὸν χρειάζεται.

— Ἐ, κυρά! τὴς φώναξε.

Ἡ «Θεῖα Λίτσα» ἐσήκωσε τὸ κεφάλι καὶ τὸν εἶδε. Μὲ ἀργές κινήσεις, ἔβγαλε ἀπὸ τὸ κορσῆς της τὸ χιλιτοσαλαχωμένο γράμμα καὶ τοῦ τὸ ἔτεινε.

Ὁ ἀμαξῆς ἔσκυψε στὸ φῶς τοῦ φαναριοῦ του καὶ διάβασε τὴ διεύθυνση πού ἦταν γραμμένη πάνω στὸ φάκελλο.

— 216, βουλευτήριο ντὲ Βιλλιέ! Διάβολε, δέν θά τὰ καταφέρῃς ποτέ σου νὰ φτάσῃ; ἴσαμε κεῖ, κυρά μου, κατὰ πὼς πᾶς!... Ἀνέβα νὰ σέ πάω γὼ σὲ δύο λεπτά τῆς ὥρας...

Ἡ «Θεῖα Λίτσα» χαρτερικά, ἀνέβηκε στ' ἀμαξί.

Ἀργότερα, ἡ γεροντοκόρη ἤθελε καμιὰ φορὰ νά θυμηθῇ πὼς ἐφθάσε στὸ σπίτι τῆς Ροβέρτας καὶ πὼς ἀνέβηκε τὰ σκαλοπάτια, μὲ τῆς ἦταν ἀδύνατο. Τῆς φαινόταν ὅλα αὐτὰ σὰν ἓνα κακὸ ὄνειρο...

Καὶ θυμόταν μόνον τὸ ἀχνὸ κείνο προσώπκι, τὸ κερνίνο, μέσα στὸ ὁποῖον μόλις τρεμάλαμπε ἀκόμα ἡ ζωή... Καὶ τί ἐκφρασι χαρᾶς πῆραν γιὰ μιὰ στιγμή τὰ μάτια της, σὰν ἀνιχνύσαν τὴν καλή, τὴν ἀγαπημένη μορφή... Καὶ πὼς ἐσχίστηκαν μέσα σὲ μιὰ στιγμή ὅλες ἡ πίκρες τοῦ παρελθόντος...

— Ροβέρτα!... Μικρούλα μου Ροβέρτα!...

Σὲ λίγες μέρες, ἡ «Θεῖα Λίτσα» ξαναβροσκόταν μέσα στὸ πικριτὸ βραγιὸν τοῦ τραῖνου, ταξιδεύοντας γιὰ τὸ χωριὸ της. Φοροῦσε κατὰμυρα. Κι' ὅμως ἓνα χαμόγελο ἀπλωνόταν στὸ πρόσωπό της.

Στὸ στήθος της κρατοῦσε ἀγκαλιασμένον ἓνα μικρὸ κι' ἀδύνατο πλασματάκι πού κοιμόταν ἀδούρβα σὰν πουλάκι...

V

Πέρασε ἓνας χρόνος.

Ἡ δις Μπενὰν κάθεται πάλι, κατὰ τὴ συνήθειά της, στὸ πράσινο κίσκιον τοῦ κήπου. Ἡ τοποθεσία μένει πάντα ἡ ἴδια. Ὁ ἄλλοτε κανεὶς πὼς τίποτα δέν ἔχει ἀλλάξει.

Ἡ γεροντοκόρη προσπαθεῖ νά κρατήσῃ τὸν μικροῦλη Ροβέρτο πού θέλει νὰ τρέξῃ πρὸς τὸ ρυάκι πού λαμπυρίζει ἀπὸ μακρὰ. Καὶ συλλογίζεται χαρτερικά πὼς ἡ ζωὴ, διαρκῶς αὐτοεπαναλαμβάνεται.

Ἐφαρνα ὅμως ἀνατριχιάζει σύζοιρη.

Ἀνάμεσα ἀπ' τὸ ἀκατάληπτο τιτίβισμα τοῦ μικροῦ παιδιοῦ, εἶχε ξεχωρίσει δύο συλλαβές...

Τρέμοντας, σκίβει πρὸς τὸ ροδοκόκκινο προσώπκι :

Τί εἶπες, χρυσὸ μου ; ... Ἐλα, ξαναπές το... Ἐλα, ἀγάπη μου...

Τὸ παιδί τὴν ἐκοίταξε χαμογελῶντας καὶ σηκώνοντας τὰ χέρια γιὰ νὰ χαϊδέψῃ τὸ θλιμμένο της πρόσωπο ἐπανέλαβε μὲ ὑπερηφάνεια πού μιλούσε ἔτσι καθαρά, ὑπερκινῶντας κάθε δυσκολία!

— Μα... μαμά!...

Πὼλ Ζούγκα

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΣΜΟΥ

ΤΟΥ ΒΟΛΤΑΙΡΟΥ

Μιά φορὰ κι' ἓνα καιρὸ ζοῦσε στὸ νησί τῆς Σεραντίμπ ἓνας βασιλιάς πού τὸν ἔλεγαν Ναμπουσάν. Ἄν καὶ ἦταν πολὺ αὐστηρὸς καὶ πολὺ ἐνεργητικὸς ἐν τούτοις πάντοτε τὸν ἔξαπατοῦσαν καὶ τὸν ἐκλέβαν καὶ γι' αὐτὸ οἱ θησαυροὶ του λιγούστευαν. Ὁ γενικός εἰσπράκτορας τοῦ νησιοῦ ἦταν ὁ Πρωτοκλέφτης, τὸ παράδειγμά του δέ, τὸ ἀκολουθοῦσαν καὶ οἱ ἄλλοι. Ὁ βασιλιάς τὸ ἤξερε αὐτὸ καὶ εἶχε ἀλλάξει τὸ θησαυροφυλάκι του πολλές φορές, ἀλλὰ δέν μπορούσε νὰ κάμῃ τίποτα.

Ὁ βασιλιάς Ναμπουσάν ἐμπιστεύτηκε τὸν πόνο του αὐτὸν στὸ σοφὸ Ζαντίκ λέγοντάς του :

— Σὺ πού ξέρεις τόσα ὁμορφα πρᾶγματα δέν ἔχεις κανένα μέσο νὰ μοῦ βρῆς ἓνα θησαυροφυλάκι πού νὰ μὴ μὲ κλέβῃ;

— Βεβαίωτατα, ἀπάντησε ὁ Ζαντίκ, θὰ βροῦμε ἓνα ἀνθρώπο πού νάχῃ τὰ χέρια του καθαρά ἀπὸ κλεψιά.

Κάλεσε ἐδῶ διαφόρους ἀνθρώπους καὶ βάλτους νὰ χορεύουν. Ἐκεῖνος πού θὰ χορεύῃ μὲ πῶς περισσότερη εὐνιησία θὰ εἶνε χωρίς ἄλλο ὁ πῶς τίμιος ἀνθρώπος.

— Μὲ πειράζει, εἶπε ὁ βασιλιάς. Πὼς θὰ γίνῃ αὐτὸ. Τί σημασία ἔχει ὁ χορὸς μὲ τὴν τιμιότητα. Ὁ Ζαντίκ ὅμως, μιλούσε μὲ τόση σοβαρότητα, πού ὁ βασιλιάς ἐπέισθη. Ἴσως νὰ ἔξοι τίποτα μάγια αὐτὸς ὁ Ζαντίκ σκέφτηκε. Καὶ τοῦ εἶπε :

— «Ἐ! καλὸ, κάμε ὅπως ξέρῃς...»

Τὴν ἴδια μέρα ὁ Ζαντίκ διέταξε νὰ διαλαλήσουν ὅτι ὅλοι ἐκεῖνοι πού εἶνε ὑποψήφιοι γιὰ τὴ θέση τοῦ μεγάλου εἰσπράκτορος τῆς Α. Μεγαλειότητος Ναμπουσάν, πρέπει νὰ περάσουν μὲ ροῖχα μεταξωτὰ καὶ φαριδιὰ τὴν πρώτην τοῦ μηνὸς ἀπὸ τὸν ἀντιθάλαμο τοῦ βασιλιᾶ. Τὴν ὀρισμένη μέρα φτάσαν ἐξήντα τέσσερες ὑποψήφιοι. Συγχρόνως εἶχαν καλέσει καὶ μουσικούς μέσα στὸ γειτονικὸ σαλόνι. Ὅλα ἦταν ἐτοίμα γιὰ τὸ χορὸ, ἀλλ' ἡ πόρτα τοῦ σαλονιοῦ ἔμεινε κλειστή. Ἐπρεπε γιὰ νὰ μὴ κανεὶς μέσα νὰ περάσῃ ἄπὸ ἓνα μικρὸ διάδρομο ἀρκετὰ σκοτεινὸ. Κάποιος κλητῆρας ἔβαζε τοὺς ὑποψηφίους ἓναν-ἓναν μέσα σ' αὐτὸν τὸν διάδρομο καὶ τοὺς ἄφηνε λίγα μόνον λεπτά. Ὁ βασιλιάς, πού ἦταν εἰδοποιημένος, εἶχε βάλει ὅλους τοὺς θησαυροὺς του μέσα στὸν διάδρομο. Ἐτοῖ ὅλοι πέρασαν ἀπὸ αὐτὸν καὶ μπῆκαν μέσα στὸ σαλόνι. Τότε ἡ Α. Μεγαλειότητος διέταξε νὰ χορεύουν. Κι' ἄρχισαν βέβαια νὰ χορεύουν ἀλλὰ [πολὺ] βαρειά καὶ χωρίς χάρη. Ὅλοι τους εἶχαν τὰ κεφάλια χαμηλωμένα, τίς πλάτες τους καμπουριασμένες καὶ τὰ χέρια τους κολλημένα πάνω στὰ πλευρά τους.

— Βλέπετε, ἔλεγε ὁ Ζαντίκ στὸν Βασιλιᾶ. Χορεύουν βαρειά καὶ δύσκολα γιὰτὶ περνώντας ἀπ' τὸν διάδρομο τσέπωσαν παράδες. Ἐνας μονάχα ἀπ' τοὺς χορευτὰς χόρευε ἐλεύθερα, μὲ ἄερα, μὲ τὸ σῶμα ἴσιο καὶ τὸ βῆμα σταθερὸ.

— «Νά! ἓνας τίμιος ἀνθρώπος! εἶπε ὁ Ζαντίκ. Αὐτὸς δέν ἔχει τσεπώσει πεντάρα...»

Ὁ βασιλιάς ἀγκάλιασε τότε τὸν τίμιον χορευτὴ καὶ τὸν ἔκαμε θησαυροφυλάκι του. Ὅλους δὲ τοὺς ἄλλους τοὺς ἐτιμώρησε αὐστηρὰ καὶ τοὺς πῆρε καὶ τὰ λεφτὰ ποῦχαν κλέψῃ ἀπ' τὸν σκοτεινὸν διάδρομο. Λυπήθηκε ὅμως πολὺ πού μέσα σ' ἐξήντα τέσσερες ἀνθρώπους ὑπῆρχαν ἔξοι τρεῖς κλέφτες!... Ἀπὸ τότε τὸ σκοτεινὸ ἐκεῖνο πέρασμα ὀνομάστηκε : Διάδρομος τοῦ Πειρασμοῦ!...

Μεταφρ. Π. Ν. Μ.

Σ. Μ.— Σεραντίμπ. Περιήγησις νήσου στὰ ἀναγνώματα τῶν Ἀράβων. Ὑποτίθεται ὅτι εἶνε ἡ Κεϋλάνη ἢ ἡ Σουμάτρα ἢ ἡ Μαδαγασκάρη.

ΑΠΑΙΣΙΟΔΟΞΑ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

Ἡ εὐτυχία δέν εἶνε παρά ἓνα ὄνειρο, ἐνῶ ἡ δυστυχία εἶνε πραγματικότητα.

Βολταίρος

Ἡ μυῖνες γεννιοῦνται γιὰ νὰ τρώγονται ἀπ' τίς ἀράχνες καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τίς θλίψεις.

Βολταίρος

Δέν ξέρω τί εἶνε ἡ ἄλλη ζωὴ, ἀλλὰ ξέρω πὼς αὐτὴ ἐδῶ εἶνε μιὰ πολὺ κακὴ ἀστείότης.

Βολταίρος

Δέν εἴμαστε παρά τὰ παίγνια τῆς ἀμφιβολίας κατὰ τῆς πλάνης.

Ντιντερό

Ἡ ζωὴ δέν ἀξίζει τὸν κόπο νὰ τὴ ζῆ κανεὶς.

Σαμφὸρ

Τὶ ἐγκλημα ἐκάναμε γιὰ νὰ γεννηθοῦμε ;

Λαερτίγιος

ΑΠΟ ΤΙΣ ΙΝΔΙΕΣ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΛΟΥΤΡΑ

Στὸ Μπεναρὲς τῶν Ἰνδιῶν βρίσκεται ἓνα μεγάλο πηγάδι πού φέρει τ' ὄνομα τοῦ θεοῦ Βισνοῦ καὶ θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς Ἰθαγενεῖς ἱερὸ. Ἡ Ἰνδικὴ παράδοσι δικαιολογώντας τὴν ὀνομασία του ἀναφέρει, ὅτι πρὸ πολλῶν αἰῶνων ἐγένεθη ἐστὴν περιφέρειᾳ Μπεναρὲς μεγάλη ἑρασία κι' οἱ κάτοικοι ἄρχισαν νὰ πεθαίνουν ἀπὸ τὴ δίψα. Τότε ὁ μεγάλος Βισνοῦ ἔσκαψε μόνος του τὸ ἔδαφος μὲ μεγάλην δυσκολία καὶ κατόρθωσε νὰ βρῇ βαθεῖα στὸ χῶμα ἄφθονο δροσερὸ νερὸ. Κοντὰ σ' αὐτὸ τὸ πηγάδι, τὸ ὁποῖο ἔχει πλάτος ἕξι μέτρων ἔχτισαν ἀργότερα τὸν περιφρημὸν ναὸ τοῦ Τερσοεσβάρρα, ὅπου σὺρῶν κάθε χρόνον πολλὰς χιλιάδες προσκυνητῶν καὶ κατεβαίνουν στὸ βάθος του μὲ μιὰ μαρμαρένια σκάλα γιὰ νὰ λουστοῦν στὸ νερὸ του καὶ νὰ βγοῖν ἀπὸ κεῖ ἀναμάρτητοι κι' ἄγγοι σὰν τὸ χιόνι καθὼς πιστεῖον. Πράγματι ὅμως ὅσοι κατεβαίνουν ἐκεῖ γιὰ νὰ λυθῶν βγαίνουν περισσότερο ἀκάθαρτοι γιὰτὶ τὸ νερὸ εἶνε γεμᾶτο βρόμος ἀπὸ τὸ ρῖζι, τὰ χορτάρια, τὰ λουλοῦδια καὶ τὰ γλυκίσματα, τὰ ὁποῖα οἱ πιστοὶ θέσπασαν ὑποχρέωσι νὰ φέρουν ἀπ' τὰ μέρη τους καὶ νὰ ρίξουν μέσα στὸ πηγάδι. Τόση μεγάλῃ εἶνε ἡ ἀκαθαρσία τοῦ πηγαδιοῦ αὐτοῦ ὥστε οἱ Ἄγγλοι, οἱ ὁποῖοι ἐννοεῖται ἀπὸ λουτρά λόγῳ τοῦ φανατισμοῦ τῶν Ἰνδιῶν, ἀποροῦν πὼς οἱ κάτοικοι δέν προσεβλήθησαν ἀκόμη ἀπὸ πανοῦκλα παρ' ὅλη τὴν εὐσέβειά τους.